

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá obrazem lidského těla a jeho částí v příslovích, která jsou uvedena ve slovníku *Česká přísloví* Václava Flajšhanse. Materiál je zpracován s východiskem v kognitivní lingvistice a etnolingvistice a s využitím jejich metodologických nástrojů.

Nejprve je vysvětlen teoreticko-metodologický rámec práce, jímž je především kognitivnělingvistický a etnolingvistický přístup k jazyku a teorie jazykového obrazu světa. Těmito metodami je posléze zpracován jazykový obraz lidského těla a jeho částí v českém prostředí, jak vyplývá z přísloví.

Následně je vymezen výzkumný kontext paremiologie a jsou charakterizovány možné přístupy k příslovím. Na základě odborné literatury je poté přísloví definováno.

V jednotlivých kapitolách, které se týkají částí těla, jsou nejprve vymezeny významy somatismů na základě výkladových slovníků a jsou uvedena nejčastější slovní spojení a frazémy, v nichž se tyto somatismy vyskytují. Na základě přísloví je pak vypracován jazykový obraz lidského těla a jeho částí v českém jazykovém obrazu světa.

Na základě vybraných přísloví je pak představen jazykový obraz zraku, sluchu a řeči, který je v těchto příslovích fixován.

Závěr práce získané poznatky shrnuje a sumarizuje.

Klíčová slova

čeština, paremiologie, frazeologie, etnolingvistika, kognitivní lingvistika, přísloví, parémie somatismy